

Čís. 5390.

Zákon ze dne 23. července 1919, čís. 440 sb. z. a n. vztahuje se i na závazky ze smluv bývalé c. k. rakouské železniční správy z doby před 28. říjnem 1918.

(Rozh. ze dne 21. října 1925, Rv I 1141/25.)

Žalobce domáhal se na Československém eráru zaplacení za práce, jež byl předsevzal dle smlouvy s bývalou c. k. rakouskou železniční správou. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu pro tentokráte zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání, opravil však rozsudek odvolacího soudu v ten rozum, že se žaloba odmítá.

D ů v o d y:

Odvolací soud uznal správně a v úplném souhlase se zdejším plenárním rozhodnutím ze dne 10. března 1925, čís. pres. 944/24, sb. n. s. čís. 4787, na jehož obšírné důvody se dovolatel poukazuje, že pro zažalovanou pohledávku platí příročí, stanovené zákonem ze dne 23. července 1919, čís. 440 sb. z. a n. Podle §u 2 tohoto zákona neměl odvolací soud žalobu sice pro tentokráte zamítnouti, nýbrž odmítnouti, to však jest vada jen ryze formální, kterou práva žalobcova zůstala nedotčena, a jež proto mohla býti vyřízena opravou, aniž by tím byl přiznán dovolání úspěch. Příročí bylo v §u 1 zákona čís. 440/1919 nařízeno pro všechny pohledávky, které vznikly proti býv. c. k. eráru, ze smlouvy nebo ze skutečností, nastalých před 28. říjnem 1918, bez jakéhokoliv dalšího rozlišování, podle něhož musí býti přerušeny všechny spory a odmítnuty všechny žaloby, mající za předmět takové pohledávky, bez ohledu na to, zda byl žalován bývalý c. k. erár, či erár československý, a bez ohledu na to, zda opírá se žaloba o mírové smlouvy, či o soukromoprávní předpis §u 1409 obč. zák. Tak, jako nemá názor, že se poslední odstavec čl. 205 mírové smlouvy St. Germainské vztahuje jenom na veřejné nebo válečné dluhy bývalého Rakouska, opory v jeho zcela všeobecném znění, nelze ani z doslovu zákona čís. 440/1919 dovoditi, že se nevztahuje na závazky ze smluv učiněných před 28. říjnem 1918 c. k. rakouskou železniční správou. Podle důvodové zprávy ze 17. července 1919 tisk 1367 k tomuto zákonu jest konečná úprava i těchto závazků vyhrazena konečnému vyrovnání o právech a závazcích zaniklého mocnářství a jednotlivých nástupnických států, příročí má pak ten význam, že nemá býti soudními rozhodnutími příštímú řešení těchto otázek mezinárodními smlouvami a dalšími zákony předbíváno. Tyto důvody platí ještě dnes, a zákon o příročí nebyl posud změněn.

Čís. 5391.

Výhradě vlastnického práva ku zboží, prodanému na úvěr až do dalšího zcizení zboží, není na úkor, že kupitel může zboží dále prodati za cenu, kterou sám určí, ani, že třetí kupitel zboží jest chráněn ustanove-

ním §u 367 obč. zák. proti vlastnické žalobě prodatele. Lhostejno, že prodatel odeslal zboží na účet a nebezpečí kupitele.

(Rozh. ze dne 21. října 1925, Rv II 623/25.)

Při exekuci na svršky Františka S-a bylo zabaveno též zboží, ohledně něhož domáhala se žalující firma napotom zrušení exekuce, tvrdíc, že je dala Františku S-ovi pouze do komise, vyhradivši si vlastnictví až do úplného zaplacení ujednané ceny. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Výhradě práva vlastnického ku zboží na úvěr prodanému až do doby dalšího zcizení zboží není na úkor, že kupitel může zboží dále prodati za cenu, kterou sám určí, tedy se ziskem neb i ztrátou, ani, že třetí kupitel zboží jest chráněn ustanovením §u 367 obč. zák. proti vlastnické žalobě, nehledí-li se ani k tomu, že právě okamžikem dalšího zcizení zaniklo žalobkyni vyhražené právo vlastnické ku zboží. Ani okolnost, že žalující firma odeslala zboží na účet a nebezpečí svého kupitele, nemá vlivu na výhradu práva vlastnického, poněvadž nebezpečí přechází pravidelně s odevzdáním věci bez ohledu na převod vlastnictví, které ale právě při výhradě vlastnického práva nepřechází současně s odevzdáním věci, nýbrž rozhoduje tu ujednání smluvních stran o době přechodu vlastnictví, které bylo též v tomto případě nižšími soudy zjištěno.

Čís. 5392.

Domáháno-li se v žalobě odškodnění dle poslední věty §u 367 obč. zák., nelze žalobu zamítnouti pro tentokráte, ježto nebyl dosud proveden spor s třetí osobou, jež věci nabyla, aniž proto, že nebyl učiněn návrh na zjištění, že třetí osoba nabyla věci bezelstně. O okolnostech těchto dlužno rozhodovati ve sporu dle §u 367, poslední věta obč. zák., leč že by již byly předmětem jiného sporu (§ 190 c. ř. s.). Ovšem bude pak věci žalovaného, by dokázal nedostatek bezelstnosti třetí osoby.

(Rozh. ze dne 22. října 1925, Rv I 739/25.)

Žaloba o odškodnění dle §u 367, poslední věta obč. zák. byla o b ě m a n i ž š í m i s o u d y zamítnuta.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Není správným (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) stanovisko nižších soudů, namně odvolacího soudu, že nutno žalobu, v níž se žalobkyně na žalovaném, jemuž prý svěřila klavír k užívání, domáhá po rozumu §u 367 poslední věta obč. zák. odškodnění za to, že klavír prodal a ji tím o klavír při-